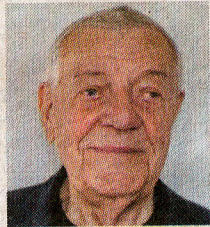

Německo má peníze i zbraně, chybí mu vůle k obraně

ale nechyt' mu chut' se Dracy ved Osten

Karel Hvížd'ala

Poválečná doba končí a nastává čas před válkou. Idea věčného míru, v němž jsme dlouho žili, se ukazuje jako iluze. To jsou slo-

va Lothara Gorrise, redaktora magazínu Der Spiegel, který je autorem eseje Přece zase válka.

Co je to za myšlenku, ptá se autor – poslat syna do války v Pobaltí, aby bránil demokracii? Trochu preheroická idea v postheroické době. A přece stačí si představit amerického otce před více než 80 lety, jak se loučí se synem, který odjíždí bojovat do Evropy, aby se člověk sám sebe ptal: Proč by to, co kdysi bylo dobré, mělo být dnes špatné jen kvůli tomu, že jsme od té doby žili v míru?

Podobné otázky si nutně musí klást lidé v celé západní

Evropě, i v České republice. Jenže v Německu to kvůli nacistické minulosti mají těžší.

Před 44 lety, 10. října 1981, se konalo protestní shromáždění v Bonnu. Tenkrát tam demonstrovalo asi 300 tisíc lidí proti umístění raket Patriot na německém území. Byla to od konce války první velká demonstrace v západním Německu. Já jsem tam tenkrát byl, žil jsem v exilu v Bonnu. Na tyto dny se dobře pamatuji, protože na univerzitě byl skoro hmatatelně cítit strach z války.

Mezi protestujícími vévodila hesla: Vojáci jsou vrazi

a Raději být rudý než mrtvý. Po zkušenostech se Stalinem a Brežněvem jsem to vnímal jinak a hesla tehdejších studentů jsem nechápal, i když jsem věděl, že pro protestující děti bývalých nacistů nebyl Sovětský svaz horší než Spojené státy.

Viděno zpětně, právě tehdejší sociálnědemokratický kancléř Helmut Schmidt svým rozhodnutím povolit instalaci raket Patriot II. na území Německá možná mír zajistil.

O pár let později padla berlínská zeď. A lidé uvěřili, že demokracie, svoboda a mír jsou zabezpečeny navždycky.

„Jenže idea,“ píše Gorris, „že sjednocené Německo musí na svá bedra převzít za nové uspořádání Evropy zodpovědnost, se v našem vědomí nezabydlela. Možná nám v posledních 25 letech nedošlo, že hesla Nikdy už válka a Nikdy již Osvětím si protičeří. O vyzbrojení jsme jen diskutovali. Nevím, co je větší ostuda, jestli to, že jsme na to nepřišli sami, nebo že nás k tomu donutil až Trump.“

Po volbách a s budoucím kancléřem Friedrichem Merzem mají Němci peníze, zbraně a podporují napadenou Ukraji-

nu, jen bohužel si zatím nedovedou představit, že by jejich vojáci bojovali za svobodu na Ukrajině, i když je hloupé tuto možnost předem vyloučit.

A německá nerozhodnost může být tím hlavním důvodem, proč si ruský prezident Putin dál zahrává s třetí světovou válkou. A to ještě autor citovaného eseje netušil, že o pár dní později Alternativa pro Německo dostihne v preferencích CDU/CSU, což znamená, že německé vědomí spíše zatuhlo: válka nic nezměnila.

(Autor je novinář a spisovatel)